

OR UHRIT VANHASSA TESTAMENTISSA

(päivitelty 21.4.2024)

O OPETUKSET <https://gen.fi/o.html>

OR RAAMATTUTUNNIT <https://gen.fi/or.html>

OR Uhrit Vanhassa testamentissa
<https://gen.fi/or-uhrit-vtssa.html>

SISÄLLYSLUETTELO (luonnos)

00. Tallenteet ja dokumentteja

0. Johdanto

0.1 Uhri sovittaa, ilmaisee kiitoksen ja luo yhteyden

0.2 Ilman veriuhrkia ei ole anteeksiantoa

0.3 Uhrien päälajit

1. Syntiuhri

1.1 Syntiuhrin johdanto

1.2 Syntiuhri viedään Herran eteen

1.3 Kätten paneminen syntiuhrin päälle

1.4 Syntiuhri teurastetaan

1.5 Syntiuhri viedään leirin ulkopuolelle

2. Vikauhri (KR 1992 hyvitysuhri)

2.1 Vikauhrin johdanto

2.2 Rikkominen Jumalaa vastaan ja rikkominen lähimmäistä vastaan

Ekskurssi: Palvelijoille annetut rangaistuslyönnit

2.3 Vikauhrin toimittaminen

2.3.1 Kuohitsematon ja virheetön pässi

2.3.2 Vahingonkorvaus Herraa vastaan rikottaessa

2.3.3 Vahingonkorvaus lähimmäistä vastaan rikottaessa

3. Polttouhri

3.1 Polttouhrin johdanto

3.2 Polttouhri saarnaa pojan otollisuutta isälle

3.3 Polttouhrin toimittaminen

00. TALLENTEET JA DOKUMENTTEJA

Uhrin VT:ssa 1, 18.2.2024 (0.24)

Tallenne <https://gen.adobeconnect.com/p8zwltr1gtw8/>

Youtube <https://youtu.be/BdwwWNpDa8I>

OR Uhrit Vanhassa testamentissa
<https://gen.fi/or-uhrit-vtssa.html>

Uhrin VT:ssa 2, 18.2.2024 (0.20)

Tallenne <https://gen.adobeconnect.com/p2g14mr77sgw/>

Youtube <https://youtu.be/kTmprRkVnAc>

OR Uhrit Vanhassa testamentissa
<https://gen.fi/or-uhrit-vtssa.html>

Uhrin VT:ssa 3, 25.2.2024 (0.24)

Tallenne <https://gen.adobeconnect.com/pm48hract9b/>

Youtube <https://youtu.be/dNE55Tm3DNc>

OR Uhrin Vanhassa testamentissa

<https://gen.fi/or-uhrit-vtssa.html>

Uhrin VT:ssa 4, 25.2.2024 (0.22)

Tallenne <https://gen.adobeconnect.com/pcrfoo2g8hcw/>

Youtube <https://youtu.be/-xNbokwBliI>

OR Uhrin Vanhassa testamentissa

<https://gen.fi/or-uhrit-vtssa.html>

Uhrin VT:ssa 5, 7.4.2024 (0.20)

Tallenne <https://gen.adobeconnect.com/pkuhv4dmx4xu/>

Youtube <https://youtu.be/Avyy0YeXTUM>

OR Uhrin Vanhassa testamentissa

<https://gen.fi/or-uhrit-vtssa.html>

Uhrin VT:ssa 6, 7.4.2024 (0.25)

Tallenne <https://gen.adobeconnect.com/ppv5dmkxdfqk/>

Youtube <https://youtu.be/MW3SRIPC20c>

OR Uhrin Vanhassa testamentissa

<https://gen.fi/or-uhrit-vtssa.html>

Uhrin VT:ssa 7, 14.4.2024 (0.17)

Tallenne <https://gen.adobeconnect.com/pl7uu7sdjjs/>

Youtube <https://youtu.be/uWbMfgu6rS0>

OR Uhrin Vanhassa testamentissa

<https://gen.fi/or-uhrit-vtssa.html>

Uhrin VT:ssa 8, 14.4.2024 (0.24)

Tallenne <https://gen.adobeconnect.com/pkmc8o0c9wg3/>

Youtube <https://youtu.be/pR6-SR0Uoj8>

OR Uhrin Vanhassa testamentissa

<https://gen.fi/or-uhrit-vtssa.html>

(päivitetty 21.4.2024)

O OPETUKSET <https://gen.fi/o.html>

T TALLENTEET JA VIDEOT <https://gen.fi/t.html>

T UHRIT VT:SSA <https://gen.fi/t-uhrit-vtssa.html>

Uhrin VT:ssa 1, 18.2.2024 (0.24)

Tallenne <https://gen.adobeconnect.com/p8zwltr1gtw8/>

Youtube <https://youtu.be/BdwwWNpDa8I>

OR Uhrin Vanhassa testamentissa

<https://gen.fi/or-uhrit-vtssa.html>

Uhrin VT:ssa 2, 18.2.2024 (0.20)

Tallenne <https://gen.adobeconnect.com/p2g14mr77sgw/>

Youtube <https://youtu.be/kTmprRkVnAc>
OR Uhrit Vanhassa testamentissa
<https://gen.fi/or-uhrit-vtssa.html>

Uhrin VT:ssa 3, 25.2.2024 (0.24)
Tallenne <https://gen.adobeconnect.com/pm48hhract9b/>
Youtube <https://youtu.be/dNE55Tm3DNc>
OR Uhrit Vanhassa testamentissa
<https://gen.fi/or-uhrit-vtssa.html>

Uhrin VT:ssa 4, 25.2.2024 (0.22)
Tallenne <https://gen.adobeconnect.com/pcrfoo2g8hcw/>
Youtube <https://youtu.be/-xNbokwBliI>
OR Uhrit Vanhassa testamentissa
<https://gen.fi/or-uhrit-vtssa.html>

Uhrin VT:ssa 5, 7.4.2024 (0.20)
Tallenne <https://gen.adobeconnect.com/pkuhv4dmx4xu/>
Youtube <https://youtu.be/Avvy0YeXTUM>
OR Uhrit Vanhassa testamentissa
<https://gen.fi/or-uhrit-vtssa.html>

Uhrin VT:ssa 6, 7.4.2024 (0.25)
Tallenne <https://gen.adobeconnect.com/ppv5dmkxdfqk/>
Youtube <https://youtu.be/MW3SRIPC20c>
OR Uhrit Vanhassa testamentissa
<https://gen.fi/or-uhrit-vtssa.html>

Uhrin VT:ssa 7, 14.4.2024 (0.17)
Tallenne <https://gen.adobeconnect.com/pl7uu7sdjjs/>
Youtube <https://youtu.be/uWbMfgu6rS0>
OR Uhrit Vanhassa testamentissa
<https://gen.fi/or-uhrit-vtssa.html>

Uhrin VT:ssa 8, 14.4.2024 (0.24)
Tallenne <https://gen.adobeconnect.com/pkmc8o0c9wg3/>
Youtube <https://youtu.be/pR6-SR0Uoj8>
OR Uhrit Vanhassa testamentissa
<https://gen.fi/or-uhrit-vtssa.html>

Uhrin VT:ssa 9, 21.4.2024 (0.26)
Tallenne <https://gen.adobeconnect.com/pnxp4g3ig7pj/>
Youtube <https://youtu.be/PFv5Oc5BYWs>
OR Uhrit Vanhassa testamentissa
<https://gen.fi/or-uhrit-vtssa.html>

Uhrin VT:ssa 10, 21.4.2024 (0.21)
Tallenne <https://gen.adobeconnect.com/ptvyfxi2pq1o/>
Youtube <https://youtu.be/j0F7iCMOgCg>
OR Uhrit Vanhassa testamentissa
<https://gen.fi/or-uhrit-vtssa.html>

H Heprea, sivukartta
<https://gen.fi/h-sivukartta.html>
K Kreikka (sivukartta)
<https://gen.fi/k.html>

Kargell, Ivan Benjaminovitsh (1849–1937): Esikuvat puhuvat eli Kristus vanhassa liitossa. Kristillinen kirja- ja musiikki kustannus [1969] 1998
New Testament in the Original Greek by Ivan Panin.
Book Society of Canada 1934 (kopioi selaimesi alla olevan linkin osoite)
<https://www.scribd.com/document/644433/Ivan-Panin-The-New-Testament-in-the-Original-Greek>
uusi painos: Numeric Greek New Testament. Ed. Mark Vedder 2017/2019

0. JOHDANTO

0.1 UHRI SOVITTAA, ILMAISEE KIITOKSEN JA LUO YHTEYDEN

Uhrin voidaan antaa kahdesta syystä: joko uhrin vastaanottajan vihan lepyttämiseksi eli sovittamiseksi tai hänen kiittämisekseen.

Lepyttävän uhrin tarkoituksena on osoittaa ja tuoda julki, että vihastuminen on oikeutettua. Uhrin on kärsitystä vääryydestä maksettava korvaus ja hyvitys. Uhraamisen perussyynä on sovituksen tarve. Koettu vääryys on kallistanut oikeudenmukaisuuden vaakaa, joka nyt väärintekijän antaman uhrin kautta palautetaan takaisin tasapainoon. Sovittavassa uhrissa keskeistä on sijaisuus. Se, jonka tulisi itse kärsiä ja kuolla, antaa puolestaan eli sijastaan jonkun toisen.

Toisaalta koettu anteliaisuus tai ylenmääräinen hyvyys vaatii myös (kiitos)uhrin antamista, jotta hyvyyden kohteena ollut ei jäisi kiitollisuuden velkaan hyväntekijäänsä kohtaan. Kiitosuhriteema on nähtävissä myös esimerkiksi Iisakin uhraamisessa. Abraham oli saanut vanhoilla päivillään ihmeen kautta pojan lahjaksi Herralta: Iisak tuli lahjoittaa uhrina takaisin Jumalalle. Iisakin sijasta lopulta uhrattu pässi kertoo ihmisen sijasta uhratusta Kristuksesta.

Uhrattavan eläimen tuli aina olla terve ja virheetön, vailla vammaa, sairautta tai heikkoutta. Tämä saarnaa meille synnitöntä ja täydellistä Kristusta, joka annettiin meidän kaikkien puolesta riittäväksi uhriksi. Ihmisen syntiin ja lankeemukseen viaton uhrieläin menetti henkensä, syyllinen ihminen sai jäädä eloon. Viaton Ihmisen Poika kuolee, tuomion ansaitseva ihminen saa elää. Synnistä seuraa kuolema: Vapahtajamme ottaa tuon meille kuuluvan rangaistuksen itse päällensä.

Vanhan liiton uhrin olivat Jumalan antamia ja säätämiä armonvälineitä. Niiden kautta tuli esiin Jumalan pyhyys ja oikeudenmukaisuus: ihmisen synti on kostettava, sovitettava, hyvitetävä ja maksettava verenvuodatuksella. Samalla

niiden kautta ilmeni myös Jumalan suuri rakkaus ja armo syntistä ihmistä kohtaan: langenneen ihmisen omaa verta ei vuodatettu, vaan rangaistuksen ja kuoleman kärsi Jumalan itse valitsema sijaisuhri.

Uurit olivat keskeisin osa Vanhan Israelin jumalanpalvelusta. Suurin osa uhreista oli nimenomaan veriuhreja, jotka saarnaavat profeettallisesti Herramme Golgatan ristiä ja sillä vuodatettua Jumalan omaa pyhää uhrivertaa. Israelkin sai julistaa jumalanpalveluksensa veriuhrin kautta "Herran kuolemaa siihen asti kun hän tulee", niin kuin Paavali kirjoittaa korinttilaisille ehtoollisen viettämisestä (1Kor11_26). VT:n uurit ovatkin niin Uuden liiton ehtoollisen kuin kasteen esikuvia.

Uhrin syöminen myös yhdisti uhrin saajan ja sen, jonka puolesta uhri on annettu. Uhriaterialle osallistuva sai syödä samassa pöydässä samaa ruokaa kuin itse Herra, jolle osa uhrista oli annettu.

Me kristityt saamme Herran Pyhässä Ehtoollisessa elää todeksi uhrin kaikki kolme puolta: Se on sovitusuhri meidän syntiemme puolesta ("teidän puolestanne annetaan"). Samalla se on kiitosateria Jumalan käsittämättömästä hyvydestä ("tehkää se minun muistokseni"). Herra myös aterioi itse opetuslastensa kanssa. Jeesuksen Kristuksen ruumiin syömisen ja veren juomisen kautta saamme yhdistyä Herraamme.

Myös esimerkiksi seuraavat Kristuksen sanat liittävät toisiinsa ristinuhrin ja kasteen:

38 Te ette tiedä, mitä anotte. Voitteko juoda sen maljan, jonka minä juon, tai tulla kastetuiksi sillä kasteella, jolla minut kastetaan?
(Mark10_38)

50 Mutta minä olen kasteella kastettava, ja kuinka minä olenkaan ahdistettu, kunnes se on täytetty! (Luuk12_50)

Samoin Paavalin opetus kasteesta Herran kuolemaan ja ylösnousemukseen liittäminenä:

3 Vai ettekö tiedä, että me kaikki, jotka olemme kastetut Kristukseen Jeesukseen, olemme hänen kuolemaansa kastetut? (Room06_03)

4 Niin olemme siis yhdessä hänen kanssaan haudatut kasteen kautta kuolemaan, että niin kuin Kristus herätettiin kuolleista Isän kirkkauden kautta, samoin pitää meidänkin vaeltaa uudessa elämässä.
(Room06_04)

0.2 ILMAN VERIUHRIA EI OLE ANTEEKSIANTOA

Pakanakansojen apostoli, pyhä Paavali kirjoittaa:

1 Niinpä, kun minä tulin teidän luoksenne, veljet, en tullut puheen tai viisauden loistolla teille Jumalan todistusta julistamaan. (1Kor02_01)
 2 Sillä minä olin päättänyt olla teidän luonanne tuntematta mitään muuta paitsi Jeesuksen Kristuksen, ja hänet ristiinnaulittuna. (1Kor02_02)

Herramme ristillä antama uhri on kristinuskon luovuttamaton keskus. Kristuksen veriuhri on kirkkaana nähtävissä jo VT:n profeetallisissa sanoissa. Mutta miksi juuri veri ja uhri ovat niin tärkeitä ja luovuttamattomia asioita Jumala-yhteyttä etsiessämme?

Jumala on oman olemuksensa kautta tinkimättömän oikeudenmukainen ja täydellisesti pyhä. Siksi hän ei voi katsoa mitään syntiä, so. jumalattomuutta, epäoikeudenmukaisuutta, vääryyttä ja pahuutta, sormien läpi – ei pienintäkään. Jokainen vääryys on oikaistava, jokainen velka maksettava ja jokainen synti sovitettava.

Uhri edustaa aina antajaansa, joten uhrieläimen veri ja kuolema muistuttavat aina siitä, että synnintekijälle kuuluu kuolemanrangaistus. Jumalan kuvaksi luodun ihmisen lankeemus ja kapinointi pois Jumalan sanasta on majesteettirikos, jonka sovittamiseksi ei riitä mikään vähempi kuin veri (3Moos17_11).

11 Sillä lihan elämänvoima on veressä, ja minä olen sen teille antanut alttarille, että se tuottaisi teille sovituksen. Sillä veri tuottaa sovituksen, koska elämänvoima on siinä. (3Moos17_11_JM)

Tässä jakeessa on elämänvoima-sanalla kohdalla alkuperäisessä hepreankielisessä tekstissä sana "nefesh".

נֶפֶשׁ נֶפֶשׁ

Nefesh-sanalla konkreettinen merkitys on "kita, kurkku, nielu". Sana tarkoittaa myös laajemmin elollisen olennon elämää ja elämänvoimaa. Jos joku antaa verensä, hän antaa koko elämänsä, kaikkensa. Kreikankielisessä VT:ssa eli Septuagintassa "nefesh" on yleensä käännetty sanalla ψυχή psyykhee.

K6 ψυχή psyykhee fem. (103x) sielu (sana)
<https://gen.fi/k6-23-psyykhee-sielu.html>

Heprealaiskirjeen kirjoittaja (Paavali?) opettaa meille, miten Jeesus antoi omalla ristillään Uuden liiton täydellisen ja kertakaikkisen uhrin (Hepr. 9:12–28). Kaikki VT:n veriuhrit saivat sovittavansa voimansa siitä, että ne jo edeltä käsin suuntasivat katseen kohti sitä yhtä tulevaa Jumalan Uhrikaritsaa. Katoavaan luomakuntaan kuuluvan eläimen veri ei ole koskaan voinut sovittaa Jumalan kuvaksi luodun ikuisuusolennon, so. ihmisen, syntejä.

Me Herramme ihmiseksi tulemisen, kärsimyksen, ylönousemuksen ja taivaaseen astumisen jälkeen elävät kristityt suuntaamme katseemme taaksepäin Golgatan ristiin. Herramme asettamien kasteen, ripin ja ehtoollisen synnit anteeksiantava voima tulee vain ja ainoastaan jo ristinpuussa annetusta verisestä uhrista. Golgatan keskimäinen risti on koko maailmanajan ja -kaikkeuden keskus. Kaikki, mitä on ennen sitä, tähtää siihen. Kaikki, mitä on sen jälkeen, saa voimansa siitä. Jotta joku asia, sen todellinen arvo ja asema, tulisi oikein ja syvällisesti ymmärretyksi, on se suhteutettava Herran Jeesuksen pyhään ristiin.

0.3 UHRIEN PÄÄLAJIT

Vanhan liiton uhrin säädetään Kolmannen Mooseksen kirjan luvuissa 1–8. Uhrin voidaan jakaa ryhmiin monella eri tavalla, esim.:

- veriuhrit – verettömät uhrin, erit. ruokauhrin
- sovitusuhrit – kiitosuhrit
- kokonaan poltettavat eli kokonaisuhrit – osittain syötävät uhrin
- pakolliset uhrin – vapaaehtoiset uhrin
- jokapäiväiset uhrin – tiettyihin juhliin, tapahtumiin ja elämäntilanteisiin liittyvät uhrin
- seurakunnan uhrin – yksittäisen ihmisen uhrin

Lisäksi joistakin uhreista sanotaan, että ne ovat "suloiseksi tuoksuksi Herralle", ja toisaalta on sellaisia uhreja, joista ei tällaista sanota.

VT:n uhrin voidaan jakaa kuuteen päälajiin seuraavasti:

- 1. polttouhri
- 2. ruokauhri
- 3. syntiuhri
- 4. vikauhri
- 5. vihkiäisuhri

• 6. yhteysuhri

Näistä uhreista on annettu omat erilliset säädöksensä (3. Moos. 1–8).

37 Tämä on se laki polttouhrista, ruokauhrista, syntiuhrista, vikauhrista, vihkiäisuhrista ja yhteysuhrista, (3Moos07_37)
38 jonka lain Herra antoi Moosekselle Siinain vuorella sinä päivänä, jona hän antoi israelilaisille käskyn tuoda uhrilahjansa Herralle Siinain erämaassa. (3Moos07_38)

Lisäksi voidaan mainita uhrien päälajeina suitsutusuhri (2Moos30_08), jonka kautta myös uhrien täysi seitsenluku täyttyy.

VT:ssa mainitaan yhteensä 20 erinimistä uhria, esim. ehtoouhri, heilutusuhri, höysteviiniuhri, juhlahuri, juomauhri, lupausuhri, luulevaisuusuhri, muistutusuhri, pääsiäisuhri, riemu-uhri, sovitushuri, teurasuhri ja uutisruokauhri. Osa näistä on rinnakkaisnimiä muille uhreille, osa toisten uhrien osia tai alalajeja. Näistä muista uhreista ei ole sellaista yksityiskohtaista lakia, niin kuin on kuudesta pääuhrista.

Seuraavassa käsitellään Mooseksen laissa säädettyjä uhrien päälajeja siinä järjestyksessä, kuin ne on esitetty Ivan Benjaminovitsh Kargellin (1849–1937) teoksessa "Esikuvat puhuvat eli Kristus vanhassa liitossa". Tämä kirja on muutoinkin toiminut tämän artikkelin innoittajana.

1. SYNTIUHRI

1.1 SYNTIUHRIN JOHDANTO

Syntiuhrisäädökset ovat jaksossa 3. Moos. 4:1 – 5:13 sekä lisäykset 6:24–30. Syntiuhri ja vikauhri ovat ne kaksi uhria, joiden ei kerrota olevan "suloiseksi tuoksuksi Herralle", toisin kuin kaikkien muiden uhrien kohdalla, joissa on maininta tällaisesta Herran mielisuosiosta.

Käsittelen ensin näitä kahta uhria, synti- ja vikauhria. Ne ovat tärkeimmät uhrin siksi, että ilman niitä Herran polttava ja pyhä viha syntiä ja saastaisuutta vastaan ei laannu. Vasta synneistään sovitetuksi tultuaan ihminen voi tuoda Jumalan eteen sellaista positiivista ja aktiivista hyvää, mistä Herra ilahtuu.

Syntiuhri saarnaa jokaisen ihmisen olemuksellista syntisyyttä ja saastaisuutta eli perisyntiä. Syntiuhrilaki alkaa sanoilla:

2 – Jos joku vahingossa (VT 1933: erehdyksestä, BIB 1872: tietämättään) rikkoo jotakin Herran käskyä vastaan ja tekee jotakin, mitä ei saa tehdä, (3Moos04_02)

שגגה שגגה

sh^egaga (19x) erehdys, tahaton rikkomus, vahinko,
ilman ymmärrystä tehty väärä teko "eksyminen"

Ihminen tekee syntiä ja lankeaa ei ainoastaan silloin, kun hän sen itse ymmärtää tai suorastaan tahtoo, vaan myös silloin, kun sitä ei itse ymmärrä. Koska ihminen on syntinen, niin hän myös tekee syntiä. Ei siis: "koska ihminen tekee syntiä, niin hänestä tulee syntinen", vaan: "koska langenneeseen lihaan syntynyt ihminen on syntinen, niin hän myös tavalla ja toisella tekee syntiä".

Koska Jumala on Totuus, Rakkaus, Pyhyys, Vanhurskaus ja Armo, niin hän puolestaan ei voi olla toimimatta ja julki tulematta näiden olemuksellisten ominaisuuksiensa mukaan.

33 Joko tehkää puu hyväksi ja sen hedelmä hyväksi, tai tehkää puu huonoksi ja sen hedelmä huonoksi; sillä hedelmästä puu tunnetaan. (Matt12_33)

13 jos me olemme uskottomat, pysyy kuitenkin hän uskollisena; sillä itseänsä kieltää hän ei saata. (2Tim02_13)

Vahingossa tehdyn synnin jälkeen luetellaan tilanteet, jossa voideltu pappi (j. 3–12), koko seurakunta (j. 13–21), kansan päämies (j. 22–26) tai yksittäinen kansan jäsen (4:27–5:13) ovat vahingossa rikkoneet Herran lakia vastaan.

Tässä on näkyvissä se, että sen enempää Israelin johtajat, koko seurakunta kuin yksittäiset israelilaisetkaan eivät pysty edes parhaimmalla tahdolla ja kilvoituksellaan noudattamaan Herran lakia. Synti riippuu meissä jokaisessa kiinni ja tulee esiin silloinkin, kun haluamme noudattaa lakia – siitä puhumattakaan, kun tietoisesti epäuskon hedelmänä suostumme lihan houkutuksiin ja hyppäämme syntiin.

Syntiuhri näyttää todeksi uhraajan tarpeen saada itselleen sovitus myös silloin, kun hän ei toimiessaan itse ymmärrä tekevänsä syntiä. Daavid rukoilee Psalmissa 19:

13 Kuka ymmärtää (kaikki) erehdykset? Anna anteeksi minun salaiset syntini. (Ps019_13)

Jumalaa lähestyttiin ensin juuri tämän syntiuhrin kautta. Syntiuhrin kautta sovitettu saattoi sen jälkeen tuoda Herran eteen myös muita uhreja. Kaikkein kirkkaimmin tämä syntiuhrin liittyminen perisyntisyyteen tuli näkyviin suuren sovituspäivän syntiuhrissa ja pappien vihkimisessä (2. Moos. 29:1–37).

Pappisvirkaan erotetun puolesta piti ensin antaa syntiuhri (2Moos29_14). Vasta sen jälkeen uhrattiin polttouhri (2Moos29_18), vihkiäispässi (2Moos29_22) sekä leipä, öljyyn leivottu uhrikakku ja ohut leipä Herran uhriksi (2Moos29_25). Syntiuhrin syyksi ei mainita mitään erityistä syntiä, vaan kyseessä on olemukseltaan syntisen ihmisen sovittamisesta Herran edessä.

Vanha Biblia käyttää syntiuhrista nimeä "rikosuhri". Hepreaksi syntiuhri on "chatat", joka tarkoittaa myös syntiä ja syyllisyyttä, esim.

7 Eikö niin: jos teet hyvin, voit kohottaa katseesi; mutta jos et hyvin tee, niin väijyy synti ("chatat") ovella, ja sen halu on sinuun, mutta hallitse sinä sitä! (1Moos04_07)

חַטָּאת חַטָּאת

chatat fem. (8x) synti, syyllisyys, syntiuhri

Juurena on verbi "chata, eksyä, mennä harhaan: tehdä syntiä".

H9 חָטָא chata (238x) mennä harhaan, ampua/heittää ohi; tehdä syntiä (verbi)

"Chata" (chet–tet–alef) on VT:n keskeisin syntisanue. Juuri alkaa aakkoston kahdeksannella kirjaimella (ח chet > kreik. η eeta > lat. H). Chet- eli h-kirjaimen alkuperäinen merkitys on ollut "aita, muureilla ympäröity piha-alue". Se kertoo myös synnin olemuksesta: Synti luo erottavat aidat, muurit, väliseinät ja vihollisuuden niin Jumalan ja ihmisen välille, ihmisten kesken kuin myös ihmisen ja muun luomakunnan välille.

Chet on myös luku 8. Synnin liittyminen lukuarvoon kahdeksan voidaan ymmärtää myös niin, että jos täydellisen 7 (Kristuksen luku) päälle yritetään jotain lisätä, niin se on syntiä.

Toisaalta Jeesus nousi kuolleista viikon kahdeksantena päivänä eli uuden luomisviikon ensimmäisenä päivänä. Tämä saarnaa meille synnin täydellistä kukistamista: vihollista viimeinenkin eli kuolema on menettänyt mahtinsa.

Syntiuhri saarnaa meidän puolestamme kärsimykseen annettua viatonta ja täydellistä Kristusta.

1. Piet. 2:21–25

21 – – Kristuskin kärsi teidän puolestanne, jättäen teille esikuvan, että te noudattaisitte hänen jälkiänsä,
 22 joka "ei syntiä tehnyt ja jonka suussa ei petosta ollut",
 23 joka häntä herjattaessa ei herjannut takaisin, joka kärsiessään ei uhannut, vaan jätti asiansa sen haltuun, joka oikein tuomitsee,
 24 joka "itse kantoi meidän syntimme" ruumiissansa ristinpuuhun, että me, synneistä pois kuolleina, eläisimme vanhurskaudelle, ja hänen "haavojensa kautta te olette parannetut".
 25 Sillä te olitte "eksyksissä niin kuin lampaat", mutta nyt te olette palanneet sielujenne paimenen ja kaitsijan luokse.

Syntiuhriksi annettu vuodattaa verensä ja kuolee, syntinen ja rikkonut saa jäädä eloon.

21 Sen, joka ei synnistä tiennyt, hän meidän tähtemme teki synniksi, että me hänessä tulisimme Jumalan vanhurskaudeksi. (2Kor05_21)

Syntiuhrin veri pirstotettiin ilmestysmajassa/tempelissä Herran edessä esiripun luona. Syntiuhrin lihaa ei saanut syödä, vaan se oli kokonaan poltettava. Tämä oli poikkeus muihin uhreihin verrattuna, sillä muut uhrin polttouhria lukuun ottamatta pääosin syötiin uhraamisen jälkeen.

Tämäkin kertoo syntiuhrin erityislaatuudesta: se oli kokonaan ja yksin Jumalaa varten. Synti on nimenomaan rikos Jumalaa vastaan. Nimenomaan Jumalan edessä on saatava sovitus synneistä.

6 Sinua ainoata vastaan minä olen syntiä tehnyt, tehnyt sitä, mikä on paha sinun silmissäsi. Mutta sinä olet oikea puheessasi ja puhdas tuomitessasi. (Ps051_06)

Näin rukoilee Daavid, joka oli tehnyt Batseban kanssa huorin ja syyllistynyt murhaan surmautettuaan tämän aviomiehen Urian. Vaikka rikokset ja synnit ihmisiä vastaan olivat äärimmäisen raskaat, oli varsinainen synti ja rikos silti Jumalan tahdon rikkominen.

Jumalaa lähestyttiin ensimmäiseksi syntiuhrin kautta, sen jälkeen Herralle kelpasivat myös muut uhrin. Syntiuhri on tietynlainen "perusuhrin", joka annetaan aina riippumatta siitä, onko syyllistytty joihinkin tiettyihin nimeltä mainittavissa oleviin synteihin. Ihminen on langenneena luonnoltaan ja olemukseltaan syntinen – silloinkin, kun se ei julkisesti tule näkyviin tai ihminen ei omia lankeemuksiaan edes ymmärrä.

Tämä näkyy selvästi myös suuren sovituspäivän säädöksessä (3Moos16), jossa ylimmäisen papin piti ensin tuoda syntiuhri Herran eteen. Yhteenkään nimeltä mainittuun syntiin ei viitata, mutta silti Herraa lähestyttäessä piti tuoda ensimmäiseksi syntiuhri. Ylimmäisen papin piti uhrata itsensä ja perheensä puolesta syntiuhrisonni ja kansan puolesta toinen syntiuhripukeista. Vasta sen jälkeen (3Moos16_24) olivat vuorossa polttouhreiksi annetut pässit.

Toinen syntiuhripukki jätettiin eloon. Ylimmäisen papin piti laskea molemmat kätensä tämän toisenkin kansan puolesta annettavan syntiuhripukin päälle, tunnustaa siinä julkisesti kansan pahat teot ja rikkomukset. Kätten päällepanemisen kautta siirretään synnin syyllisyys toisen sovittavaksi, rangaistus toisen kärsittäväksi. Vapahtajamme on se, jonka päälle me siirrämme oman kadotustuomiomme. Paimenen johdolla me tunnustamme omat, seurakuntamme ja kansamme synnit sekä jätämme ne Golgatan Miehen kannettavaksi.

Kätten päällepaneminen tarkoittaa, että kätten päällepanija ja se, jonka päälle kädet laitetaan, tulevat Jumalan edessä samaan asemaan. Kätten päällepanija tunnustaa Jumalan edessä olevansa samassa asemassa kuin se, jonka päälle kädet laitetaan. Kun syntiuhrieläimet surmataan, niin kätten päällepanija tunnustaa ansaitsevansa kuolemanrangaistuksen.

22 Älä ole liian nopea/innokas (UT 1938 kerkeä) panemaan käsiäsi kenenkään päälle, äläkä antaudu osalliseksi muiden synteihin. Pidä itsesi puhtaana. (1Tim05_22)

Kun seurakunta siunaa kätten päällepanemisella palvelusvirkaan, so. paimeneksi tai diakoniksi tai muuksi vastuunkantajaksi, niin silloin virkaan/tehtävään asettajat ilmoittavat Jumalan ja ihmisten edessä: se usko ja tunnustus, mikä tällä virkaan/tehtävään asetettavalla on, on myös meidän. Ja myös toisinpäin: se joka on virkaan/tehtävään asettajien siunattavana, ilmoittaa jakavansa saman uskon ja tunnustuksen heidän kanssaan. Jos olet harhaoppisten tai katumattomien julkisyntisten kanssa viranasettamisyhteydessä, tulet Jumalan ja ihmisten edessä osallisiksi myös heidän synteihinsä.

1.2 SYNTIUHRI VIEDÄÄN HERRAN ETEEN

Syntiuhrin antamisessa oli neljä vaihetta:

- 1. syntiuhrisonni viedään ilmestysmajan ovelle Herran eteen
- 2. syntinen laskee kätensä uhrieläimen pään päälle

- 3. uhri teurastetaan
- 4. uhri viedään lopuksi pois Herran kasvojen edestä leirin ulkopuolelle

Syntiuhriksi annettava virheetön nuori sonni eli mulli/mullikka (hepr. par) piti ensin viedä Herran eteen ilmestysmajan ovelle, kuitenkin siis sen ulkopuolelle esipihalle (3Moos04_04). Sonni on arvokkain uhrieläimistä. Sonni ja sen sarvet kuvaavat Raamatussa voimaa, kunniaa ja kuninkaallista valtaa. Raamatun hepreassa on toinenkin urospuolista nautaeläintä tarkoittava sana "shor", mutta tässä käytetty par-sana korostaa nimenomaan eläimen maskuliinista sukupuolta ja nuorta viriiliä voimaa.

פָּר פָּרָה

par mask. (133x) nuori sonni, siitoskykyinen nautaeläin
"erilleen otettava, (uhriksi) leikattava"

H2 פָּרָה parar (26/) erottaa muista, jakaa osiin (juuri)

שׁוֹר שׁוֹרָה

shor mask. (79x) "se, mitä tarkataan eli mistä pidetään huolta"

- 1. urospuolinen nautaeläin:
sonni (siitoskykyinen), härkä (kuohittu)
- 2. nautakarja

H2 שׁוֹר shur (18/) katsella, tarkkailla (juuri)

Syntiuhrina uhrattava par-sonni saarnaa meille nuorta parhaissa voimissansa olevaa Miestä, maan päälle ihmiseksi syntynyttä uljasta kunnian Kuningasta. Hänet viedään voimissaan olevana ja terveenä ilmestysmajan, se on Jerusalemin temppelin, ulkopuolelle – vanhurskas kärsimään Herran edessä väärin puolesta.

1.3 KÄTTEN PANEMINEN UHRIN PÄÄLLE

Toiseksi syntisen piti laskea kätensä mullikan päälle (3Moos04_04). Sananmukaisesti käsi piti "tukea" (hepr. samach) sonnin päälle. Me saamme kaikessa vajavuudessamme, heikkoudessamme sekä moraalisessa ja hengellisessä horjuvuudessamme tukeutua kokonaan Herramme varaan, ristillä teurastetun uhrisonnimme päälle.

סָמַךְ סָמַךְ

H9 סָמַךְ samach (48x) tukea, auttaa, varustaa, asettaa käsi jonkun päälle (verbi)

Israelilainen siirtää tässä kaiken oman pahuutensa ja siitä seuraavan Jumalan vanhurskaan vihan ja hänen pyhyytensä vaatiman rangaistuksen nuoren sonnin

päälle. Esikuvallisesti tässä siirretään ja säilytetään terveen ja nuoren Miehen päälle minun ja sinun syntitaakka – koko maailman syntivelka.

6 Me vaelsimme kaikki eksyksissä niin kuin lampaat, kukin meistä poikkesi omalle tielleen. Mutta Herra heitti hänen päällensä kaikkien meidän syntivelkamme. (Jes53_06)

Kuoleman ja kadotuksen taakka heitetään hänen päällensä, jotta me, jotka sen ansaitsisimme, saisimme tuon Sijaisen tähden armon ja autuuden. Yhtään sellaista syntiä ei maailmassa ole ollut eikä koskaan tule olemaankaan, mitä rakas Vapahtajamme ei olisi jo ristillä sovittanut ja kärsinyt. Sinäkin saat jättää koko pahuutesi, syntisi ja syyllisyytesi kuorman Jeesuksen päälle.

"Antakaa minulle kiinteä piste, niin minä vipuan maan paikaltaan."
Arkhimedes (287–211 eKr.)

1.4 UHRI TEURASTETAAN

Kolmanneksi uhri teurastettiin Herran edessä (3Moos04_04). Hepreassa teurastamisesta käytetty sana, shachat, on sama, mitä käytetään kerrottaessa Abrahamin käydessä uhraamaan Iisakia (1Moos22_10).

שחט שחט

H9 שחט shachat (86x) lyödä surmanisku, teurastaa, surmata (verbi)

Tässä on kyseessä konkreettinen surmanisku, joka aiheuttaa veren vuotamisen ja kuoleman. Herramme tuli tämän surmaniskun kohteeksi Golgatalla. Oikeudenmukaisuuden mukaan tämä surmanisku olisi tullut kohdistua syntiseen, mutta nyt sen ottaakin vastaan puhdas, terve, viaton ja synnitön Vapahtaja.

Teurastamisen toimittaa pappi, syntisen ollessa itse vain toimeettomana vieressä katselemassa. Tämä kertoo Jumalan pelastavan toiminnan luonteesta: se, jonka synnit sovitetaan, ei tarvitse – eikä hän voikaan – mitään tehdä. Toiset tekevät ja toimivat sovitusta tarvitsevan puolesta. Ja ennen kaikkea: toinen tulee kirotuksi ja hylätyksi syntisen puolesta.

"Jumalani, Jumalani, miksi minut hylkäsit?" huutaa hylätty Messias ristin puulta. (Ps022_02, Matt27_46)

"Kirottu on jokainen, joka on puuhun ripustettu." (5Moos21_22, 5Moos21_23, Gal03_13)

Voidellun papin piti ottaa teurastetun eläimen verta ja viedä se sisälle ilmestysmajaan.

6 Pappi kastakoon sormensa vereen ja pirskoittakoon verta seitsemän kertaa Herran edessä, pyhäkön esiripun edessä. (3Moos04_06)

7 Pappi sivelkööön sitä verta alttarin sarviin, jolla poltetaan hyvänhajuista suitsutusta Herran edessä ja joka on ilmestysmajassa. Mullikan kaiken muun veren hän vuodattakoon ilmestysmajan oven edessä olevan polttouhrialttarin juurelle. (3Moos04_07)

Veri tarkoittaa kokonaisvaltaisesti elämää. Seitsemänkertainen pirskotus kertoo täydellisestä, loppuun asti viedystä sovituksista. Luvun seitsemän takana on täydellinen luomisviikko, jossa oli seitsemän päivää. Seitsemän on lukujen yksi, kaksi ja kolme ohella Raamatun yleisin luku, ja se kertoo meille Jumalan Sanan ja tekojen täydellisyydestä, Kristuksen täydellisyydestä. Jumalan sana on nimenomaan seitsemänkertaista (Ps012_07).

1.5 UHRI VIEDÄÄN LEIRIN ULKOPUOLELLE

Neljänneksi ja lopuksi teurastettu uhrieläin viedään pois Herran kasvojen edestä leirin ulkopuolelle (3Moos04_11, 3Moos04_12). Ainoastaan rasva, munuaiset ja maksanlisäke – so. uhrin arvokkaimmat osat – tuli polttaa esipihalla olevalla polttouhrialttarilla. Rasva (hepr. chelev) oli erityisen arvokasta. Rasva tarkoittaa myös laajemmin "parasta osaa" tai "parhaita antimia" (1Moos45_18, 4Moos18_12).

חֶלֶב חָלָב

chelev mask. (ε-segol.) (91x [= 13 x 7]) rasva, paras osa
"(ravinnoksi) muutettu (kasvillisuus)"

H2 חֶלֶב חָלָב (0/139) vaihtaa, muuttaa (kasvit ravinnoksi) (juuri)

Nehemian kirjassa kehoitetaan suuren ilojuhlan kunniaksi syömään rasvaisia ruokia ja juomaan makeita juomia (Neh08_10). Rasva kertoo menestyksestä ja Jumalan anteliaasta huolenpidosta (5Moos32_14) sekä ennen kaikkea Herran Sebaotin valmistamasta suuresta Messiaan juhla-ateriasta Siionin vuorella (Jes25_06). Heparan maito-sana (chalav) johtuu samasta juuresta kuin chelev-rasva. Maitokin on Luvatun maan ja messiaanisen ilon symboli, ja ennen kaikkea esikuva Jumalan sanasta.

חֶלֶב חָלָב

chalav mask. (44x [= 2 x 22]) maito

H2 חֶלֶב חָלָב (0/139) vaihtaa, muuttaa (kasvit ravinnoksi) (juuri)

Polttouhrialttarilla annetut uhrit olivat Herran edessä suloisesti tuoksuvia (3Moos01_17). Syntiuhrin polttouhrialttarille viedyt osat kertovat, että Jumalan tuomitessa ja rangaistessa synnin Poikansa lihassa, oli tuo Pojan uhri ja kuuliaisuus samalla myös Isälle mieluista. Kristuksessa toteutuivat molemmat, uhri ja kuuliaisuus:

17 Tämä on minun rakas Poikani, johon minä olen mielistynyt.
(Matt03_17)

Puhdas Poika tehtiin meidän edestämme synniksi ja hylättiin. Rasva ja muut uhrin jaloimmat osat kertovat meille siitä valtavasta taivaan juhla-ateriasta, joka meille Kristuksen uhrin kautta on valmistettu.

Kaikki muut syntiuhrieläimen osat, lihoineen ja nahkoineen kaikkineen, piti viedä leirin ulko-puolelle ja polttaa halkojen päällä. Tämä saarnaa meille sitä, että synty ruumiillistui syntiuhrissa. Synty on Herralle kauhistus, joka pitää viedä pois hänen kasvojensa edestä sinne, mihin hänen katseensa ei ollut kääntynyt.

Tämä kertoo Jumalan valtakunnan ulkopuolella pimeydessä olevasta helvetistä, jonne Herramme meidän puolestamme synniksi tehtynä astui.

21 Sen, joka ei synnistä tiennyt, hän meidän tähtemme teki synniksi.
(2Kor05_21).

Jeesus kantoi omassa runnellussa ruumiissaan meidän syntimme pois Jumalan kasvojen edestä. Häneen osui ja hänet kulutti se Jumalan vanhurskaan vihan tuhkaksi polttava tuli, joka meille syntisaastaisille kuuluisi. Kaikki tämä siksi, että meidät pyhitettäisiin, erotettaisiin synneissään karkeloivan katoavan maailman keskeltä taivaan perillisiksi.

Syntiuhri poltettiin tuhkaksi: sitä ei siis enää sen jälkeen ollut. Meidän syntejämme ei Jumalan edessä enää ole, kun ne on jätetty Uhrikaritsan pois otettavaksi. Johannes Kastaja huudahtaa Pyhän Hengen johtamana neitseellisesti syntyneen serkkunsa nähdessään:

1 Katso, Jumalan Karitsa, joka ottaa pois maailman synnin!
(Joh01_29)

Herra ei enää muista Jeesukseen vetoavien syntejä ja syntisyyttä (Hepr08_12).

Herramme kärsi leirin, so. Jerusalemin kaupungin muurien ja porttien, ulkopuolella. Leirin ulkopuolelle hylätyn Kristuksen luokse on myös hänen

seuraajiensa mentävä. Erityisellä tavalla tämä tuli näkyviin suuren sovituspäivän syntiuhriin, johon Heprealaiskirjeen kirjoittaja viittaa.

Hepr. 13:11–13

11 Sillä niiden eläinten ruumiit, joiden veren ylimmäinen pappi syntien sovitukseksi kantaa kaikkeinpyhimpään, poltetaan ulkopuolella leirin.

12 Sen tähden myös Jeesus, pyhittääkseen omalla verellensä kansan, kärsi portin ulkopuolella.

13 Niin menkäämme siis hänen luoksensa "ulkopuolelle leirin", hänen pilkkaansa kantaen.

Syntiuhriin valtavaa voimaa kuvaa ja kokoavasti selittää kohta, jossa Mooses vihkii veljensä Aaronin ja tämä pojat pappisvirkaan:

14 (Mooses) toi esille syntiuhriin, ja Aaron ja hänen poikansa laskivat kätensä syntiuhriin pään päälle. (3Moos08_15)

15 Sitten Mooses teurasti sen ja otti sen verta ja sively sitä sormellansa alttarin sarviin yltymäri ja puhdisti alttarin. Muun veren hän vuodatti alttarin juurelle ja pyhitti sen toimittamalla sen sovituksen. (3Moos08_15)

Syntiuhriin kautta tulee Herran edessä puhdistus, pyhitys ja sovitus. Herramme risti antaa meille kaiken tämän: puhdistuksen syntisaastasta, pyhityksen eli katoavasta synnin maailmasta erotetuksi tulemisen Herran palvelemista ja iankaikkista elämää varten sekä ennen kaikkea sovituksen eli rauhan Jumalan edessä.

2. VIKAUHRI (KR 1992 HYVITYSUHRI)

2.1 VIKAUHRIN JOHDANTO

Vikauhri (3. Moos. 5:14 – 6:7; 7:1–10) oli syntiuhriin ohella toinen niistä uhreista, jotka eivät olleet "Herralta suloiseksi tuoksuksi". Vuoden 1992 kirkkoraamatossa vikauhriin käytetään nimitystä "hyvitysuhri". Syntiuhri suuntasi katset ihmisen perisyntiin, olemukselliseen kapinointiin ja tottelemattomuuteen Jumalan edessä. Ihmisen sikiää äitinsä kohtuun langenneeseen lihaan hengellisesti kuolleena: syntisenä, kadotettuna ja selkä Jumalaan päin kääntyneenä.

Vikauhri on hepreaksi "asham", joka tarkoittaa myös syyllisyyttä eli vikapäänä olemista. Kysymys on henkilökohtaisesta väärästä teosta ja hyvän tekemättä jättämisestä.

אֲשָׁם אֲשָׁם

asham mask. (46x) vikauhri, hyvitysuhri, sovitusuhri,
syyllisyys, aiheutettu vahinko

Sanajuuri "asham" tarkoittaa nimenomaan syyllisenä ja velallisena olemista, syyllisyyden kokemista ja syyllisyydestä aiheutuvaa kärsimystä.

Ihminen on kahdella tapaa syntinen: olemukseltaan (perisynti) ja toimiltaan (tekosynnit). Tekosynnit ovat seurausta perisynnistä. On mahdollista, että joku ei näkyvällä tai ymmärrykseen tulevalla tavalla tietynä hetkenä lankea teoissaan, tekemättä jättämisissään, sanoissaan tai ajatuksissaan. Hän on silti perisyntien tähden olemukseltaan syntinen ja kadotettu, jollei ole saanut suojakseen ja sovitukseen Sijaiskärsijän pyhää uhriverta. Syntiuhri saarnaa tästä Kristuksen sovitustyön perisyntien anteeksiantavasta ulottuvuudesta.

Vikauhri on annettu ja asetettu puhdistamaan omatuntomme myös kaikista ymmärrykseemme ja tietoomme tulleista tekosynneistä ja lankeemuksista, pahoista teoista ja hyvän tekemättä jättämisistä. Pyhä apostoli Paavali kirjoittaa Roomalaiskirjeessään:

16 Eikä lahjan laita ole, niin kuin on sen, mikä tuli yhden synnintekijän kautta. Sillä tuomio tuli yhdestä ihmisestä kadotukseksi, mutta armolahja tulee monesta rikkomuksesta vanhurskauttamiseksi. (Room05_16).

"Yhden synnintekijän kautta tullut tuomio ja kadotus" tarkoittaa paratiisissa vanhasta Adamista liikkeelle lähtenyttä perisyntiä. "Armolahja" tarkoittaa tässä kaikkien syntien anteeksisaamista Jeesuksen täydellisen sovitustyön tähden. Herramme ristinhri oli niin valtava, koko maailmankaikkeutta ja äärettömyyttä syleilevä, että se riittää meille niin syntiuhriksi kuin vikauhriksikin – ja kaikeksi muuksi tarpeelliseksi.

Jes. 53:10–11

10 Mutta Herra näki hyväksi runnella häntä, lyödä hänet sairaudella. Jos sinä panet hänen sielunsa vikauhriksi, saa hän nähdä jälkeläisiä ja elää kauan, ja Herran tahto toteutuu hänen kauttansa. (Jes53_10)

11 Sielunsa vaivan tähden hän saa nähdä sen ja tulee ravituksi. Tuntemuksensa kautta hän, minun Vanhurskas Palvelijani, vanhurskauttaa monet, säilyttäen päällensä heidän pahat tekonsa. (Jes53_11)

Syntiuhri viittaa koko ihmiskunnan syntiturmelukseen, joka ilmoitetaan yksikössä:

29 Katso, Jumalan Karitsa, joka ottaa pois maailman synnin!
(Joh01_29)

Vikauhri on pikemminkin yksittäisten syntien ja lankeemusten sovittamista: "... säilyttäen päällensä heidän pahat tekonsa" (Jes. 53:11). Nämä jälkimmäiset, yksittäiset lankeemukset eli tekosynnit, polttavat usein uskovan omaatuntoa paljon syvemmin kuin perisyntisyys. Siksi Herra on halunnut lohduttaa meitä antamalla erillisen sovitusuhrin nimenomaan näitä tekosyntejä varten.

2.2 RIKKOMINEN JUMALAA VASTAAN JA RIKKOMINEN LÄHIMMÄISTÄ VASTAAN

Vikauhrin alaisia syntejä luetellaan kahdenlaisia: Herralle pyhitettyä vastaan rikkomiset (3. Moos. 5:15) ja lähimmäistä vastaan rikkomiset (3. Moos. 5:21–24). Lähimmäisen oikeuksien loukkaaminen on kuitenkin rikkomus myös Herraa kohtaan.

21 Jos joku tekee rikkomuksen ja on uskonon Herraa kohtaan kieltämällä saaneensa lähimmäiseltään, mitä tämä on hänen haltuunsa antanut tai hänen hoitoonsa uskonut, tai mitä hän itse on väkisin ottanut tai vääryydellä anastanut lähimmäiseltään – – (3Moos05_21 [KR 1933 3Moos06_02])

Lähimmäiselle tulevan vahingonkorvauksen lisäksi väärin tehneen piti tuoda hyvitys myös Herralle (3Moos05_25 [VT 1933 3Moos06_06]).

Ihmisiä vastaan rikkoessamme rikomme samalla myös Herraa kohtaan. Valtaistuimellaan tuomitseva Kuningas sanoo:

45 Totisesti minä sanon teille: kaiken, minkä olette jättäneet tekemättä yhdelle näistä vähimmistä, sen te olette jättäneet tekemättä minulle.
(Matt25_45)

"Nämä vähimmät eli köyhät" tarkoittavat tässä apostoliseen paimenvirkaan vihittyjä paimenia. Mutta yhtä kaikki, kyse on ihmisiä vastaan tehdyistä laiminlyönneistä, jotka Vapahtaja katsoo kohdistuneen häneen itseensä. Herra kantaa niin huolta lähimmäistemme oikeuksista, että hän pitää heihin kohdistuneita vääryyksiä ja laiminlyönnejä itseensä kohdistuneina. "Miksi vainoat

minua?" kysyy Jeesus Damaskoksen-tiellä Saulilta, joka oli vainonnut seurakuntaa (Apt09_04).

Olisipa meilläkin tuo sama mieli! "Rakasta lähimmäistä niin kuin itseäsi" toteutuu nimenomaan Jeesuksessa Kristuksessa. Kun kohtelemme ihmisiä sillä asenteella, että heille tekemämme teot kohdistuvat Jeesukseen, niin silloin alamme ymmärtää ihmisyyden valtavaa arvoa.

Rikkoessamme lähimmäistämme vastaan useimmiten tiedämme virheemme. Onhan meillä omassatunnossa mittari, joka osaa lähimmäisen tilaa arvioida: "Miltä minusta tuntuisi, jos joku toimisi minua kohtaan näin?"

Herramme Golgatalla antama vikauhri riittää peittämään kaiken syyllisyyden Jumalan edessä. Tuo viattoman antama verinen vikauhri sovittaa hänelle itselleen pyhitettyä vastaan rikkomisen. Se tarkoittaa ensimmäisen taulun eli Jumalasuhdetta koskevia käskyjen rikkomista (käskyt 1.–3.). Vikauhri sovittaa myös sen syyllisyyden, joka syntyy Herran edessä lähimmäistä vastaan rikkoessamme eli toisen taulun käskyjä vastaan rikkoessamme (käskyt 4.–10.)

Huomattava on myös se, että vikauhrissa, kuten myös syntiuhriin, synnin tekemisen syyksi mainitaan sekä erehdys että tietämättömyys (3Moos05_15, 3Moos05_17). Tämä vahvistaa sen, että syyllisyyttä ja rangaistusta Jumalan edessä ei tuota ainoastaan se, kun me tietoisesti valitsemme väärin. Synti tuottaa rangaistuksen myös silloin, kun emme itse tuota syntiä tunnista. Toki tietoinen väärän tien kulkeminen on vielä erityisen raskauttavaa.

Luuk. 12:47–48

47 Sitä palvelijaa, joka tiesi herransa tahdon, mutta ei tehnyt valmistuksia eikä toiminut hänen tahtonsa mukaan, rangaistaan monilla lyönneillä. (Luuk12_47)

48 Sitä taas, joka ei tiennyt, mutta teki semmoista, mikä lyönnejä ansaitsee, rangaistaan vain muutamilla lyönneillä. Sillä jokaiselta, jolle on paljon annettu, myös paljon vaaditaan; ja jolle on paljon uskottu, siltä sitä enemmän kysytään. (Luuk12_48)

EKSKURSSI: PALVELIJOILLE ANNETUT RANGAISTUSLYÖNNIT

Mitä nämä palvelijoille annettava rangaistuslyönnit tarkoittavat? Synnistä seuraa kahdenlainen rangaistus: iankaikkinen ja ajallinen.

Iankaikkinen rangaistus, so. viimeisellä tuomiolla lausuttava kadotustuomio Herran kasvojen edestä eli helvetin päättymätön piina tulisessa järvessä,

kärsittiin kokonaan ja täydellisesti Golgatan keskimmaisella ristillä. Tämä on evankeliumi verisestä Vapahtajasta.

Jokainen Jeesuksen omaksi kastettu ja tuon pyhän kasteensa mukaisesti Vapahtajaan turvaava ja häntä avuksi huutava pelastuu taivaaseen. Joka ei usko Jeesukseen, joutuu helvettiin. Jeesuksen sovitustyö luetaan viimeisellä tuomiolla vain niiden hyväksi, jotka ovat uskoneet evankeliumin ja tulleet Herramme asettaman kasteen kautta Jumalan lapsiksi (Mark16_16).

Mark16_16K

ὁ πιστεύσας καὶ βαπτισθεὶς σωθήσεται,
ὁ δὲ ἀπιστήσας κατακριθήσεται.

16 Uskovaksi tullut ja kastettu pelastetaan,
mutta uskosta osaton tuomitaan kadotukseen. (Mark16_16_JM)

Palvelijoille annettavat rangaistuslyönnit tarkoittavat puolestaan ajallisia synnistä johtuvia rangaistuksia. Nämä ajalliset rangaistukset ovat Isän rakastavaa kuritusta meidän parhaaksemme. Jos emme kärsisi jo ajassa synnin seurauksista, niin emme ymmärtäisi synnin vakavuutta ja sen valtavaa tuhovoimaa.

Kaikki Jumalan lapset on kutsuttu Herran ansiottomiksi palvelijoiksi.

10 Niin myös te, kun olette tehneet kaiken, mitä teidän on käsketty tehdä, sanokaa: "Me olemme ansiottomia palvelijoita. Olemme tehneet vain sen, minkä olimme velvolliset tekemään." (Luuk17_10)

Myös ne Herran palvelijat, jotka ovat toimineet huonosti, veltosti ja välinpitämättömästi joko tietäen tai tietämättään, ovat Jumalan lapsia eli kristittyjä. Eihän ole yhtäkään kristittyä, joka olisi kyennyt edes parhaimmalla kilvoituksellaan käskyt täyttämään. Perisynti ja sen iljettävät hedelmät ovat jokaisen vielä tässä langenneessa lihassa elävän Jumalan lapsen riesana.

Siksi jokainen kristitty kärsii ajallisia rangaistuslyönnejä eli saa osakseen kuritusta. Jos joku ei tässä ajassa saa kuritusta, niin ei hän Jumalan lapsi olekaan. Sellainen on äpäri eli avioliiton ulkopuolinen lapsi, joka on vailla Isän vastuullista kasvatusta.

8 Mutta jos te olette ilman kuritusta, josta kaikki ovat osallisiksi tulleet, silloinhan te olette äpäriä ettekä lapsia. (Hepr12_08)

Ajallista kuritusta eli rangaistuslyöntejä on kahdenlaisia: synnin luonnolliset seuraukset ja synnin erityiset seuraukset. Jälkimmäisiin erityisiin seurauksiin liittyen kulkee kansan suussa yleensä retorisesti esitetty kysymys: "Mitä paha minä olen tehnyt, että saan tämän kärsiä tai että Jumala minua näin rankaisee?"

Yleensä kysyjä ei oikeasti halua saada vastausta kysymykseensä, vaan yrittää enemmän tai vähemmän tuoda julki oman syyttömyytensä ja ajatuksen epäoikeudenmukaisesta kärsimyksestä – tai vähintäänkin sen, että ei ole tehnyt sen enempää paha kuin muut, jotka eivät ole joutuneet samanlaiseen kärsimykseen.

Synnin luonnollisista seurauksista voisi mainita ensimmäiseksi esimerkiksi alkoholin humalahakuisen käytön. Juopunut kärsii usein krapulasta, tekee juovuspäissään monenlaista paha, loukkaantuu erilaisissa tapaturmissa, tuhoaa omaa ruumistaan ja terveyttään, menettää rahaa ja aikaa, jota tulisi käyttää työhön ja lähimmäisten palvelemiseen.

Toiseksi esimerkiksi mainitsen kuudennen käskyn: "Älä tee huorin." Kun ihminen rikkoo Luojan asettaman (1Moos02_24) yhden miehen ja yhden naisen elinikäiseksi tarkoitetun avioliiton rajan, niin seurauksena on myös ajallinen rangaistus. Sukupuolitaudit ja uskottomuudesta johtuvat sydänsurut ovat vain jäävuoren huippu.

Aidon avioliiton hylkääminen, so. haureuden, huoruuden ja jopa homoseksuaalisen käyttäytymisen hyväksyminen, johtaa koko yhteiskuntaa kannattavan peruspilarin murtumiseen. Kun ei enää ole koteja, joissa isä ja äiti elävät elinikäisesti toisiinsa sitoutuen ja toisiaan palvellen sekä lapsistaan vastuullisesti huolta pitäen, niin seurauksena on lopulta koko keskinäiseen luottamukseen perustuvan yhteiskuntajärjestyksen romahtaminen. Kun kodissa ei opita sitoutumaan ja hoitamaan palvelijan mielellä omaa kutsumusta miehenä ja naisena, niin työelämäänkään ei lopulta saada enää vastuunkantajia. Jokainen ajaa vain oman lihansa himojen täyttymistä.

Kristityillä synnin luonnollisiin seurauksiin kuuluvat myös huono omatunto ja häpeä. Näiden parantamiseksi varten Herra on asettanut avainten vallan eli ripin lahjan. Ota rohkeasti yhteyttä apostolista paimenvirkkaa hoitavaan seurakuntasi saarnamieheen, niin saat synnintunnustuksesi jälkeen kuulla Isän armahtavat, hoitavat ja vapauttavat sanat.

Kurinpidoisista erityisrangaistuksista on huomattava, että ne kohdistuvat pääsääntöisesti aina sellaisiin, joille on paljon annettu. Synnistä johtuvat ajalliset kurinpidoisista erityisrangaistukset voivat joskus olla vaikeasti erotettavissa

synnin yleisistä eli luonnollisista seurauksista. Raamatussa tällaisia erityisrangaistuksia on kuitenkin mainittu, esim.:

- Kainin saama karkotusrangaistus veljesmurhasta (1Moos04_11, 1Moos04_12)
- Mirjamin spitaali hänen parjattuaan Moosesta (4Moos12)
- Mooseksen ja Aaronin saama rangaistus vihapäissään kallioon lyömisestä – Herra oli käskenyt vain puhua (4Moos20_12)
- Daavidin saamat erityisrangaistukset huorinteosta ja murhasta:
  - miekka ei olisi väistynyt hänen suvustaan (2Sam12_10)
  - sukuriidat hajottaisivat perheen (2Sam12_11)
  - Urian vaimosta syntynyt poika kuolisi (2Sam12_14)
- kuningas Ussia sairastui temppelessä spitaaliin vihastuttuaan pappeihin, jotka nuhtelivat häntä asiaankuulumattomassa suitsuttamisesta (2Aik26_19)
- pappi Sakarias tuli määrääjäksi (kuuro)mykäksi, koska ei uskonut Herran ilmoitusta (Luuk01_20)

Näitä Herran omiin lapsiinsa kohdistuvia kurinpidollisia erityisrangaistuksia ei tule sekoittaa niihin langetettuihin kuolemanrangaistuksiin, jotka ovat varoittavia esikuvia lopullisesta kadotustuomiosta, esim.:

- Moosesta vastaan kapinaan nousseet Korah, Datan ja Abiram (4Moos16)
- Akan Jerikossa (Joos07)
- Ananias ja Safira (Apt05)

Jos olet rangaistuksen eli kurittavien lyöntien jälkeen vielä elossa, niin se tarkoittaa yksiselitteisesti sitä, että Herralla on vielä sinulle tarjolla parannuksen armo: saat uskoa veriruskeatkin synnit anteeksi Vapahtajan maahan asti vuotaneen sovitusveren tähden.

2.3 VIKAUHRIN TOIMITTAMINEN

2.3.1 KUOHITSEMATON JA VIRHEETÖN PÄSSI

Vikauhriksi piti tuoda virheetön pässi (VT 1933 oinas) (3Moos05_15). Hepreaksi tämä pässi-sana on "ail", joka tarkoittaa ryhmän tai lauman johtajaa, edessä olevaa, näkyvää tai kulkevaa "mahtimiestä". Useimmiten sitä käytetään nimenomaan lammaslaman johtoeläimestä eli pässistä. Vanhan Biblian ja sitä seuraavan KR 1933:n käännös "oinas" ei ole ikävä kyllä oikea. Suomenkielessä oinas-sana merkitsee kuohittua pässiä – vastakohtanaan jäära, joka on siitoskykyinen eläin.

אֵיל אֵיל

ail mask. (208x) pässi, mahtimies, johtaja, sankari, pylväs, suuri puu

Heprean ail-pässi on nimenomaan kuohitsematon jäära, ei oinas. Kuohittua eläintä ei saanut tuoda Herralle uhriksi.

3. Moos. 22:24–25

24 Älkää uhratko Herralle eläintä, joka on kuohittu puristamalla tai musertamalla tai repimällä tai leikkaamalla. Älkää tehkö maassanne sellaista. (3Moos22_24)

25 Älkää myöskään muukalaiselta ostako mitään sellaisia eläimiä tuodaksenne niitä Jumalanne ruuaksi, sillä ne ovat turmeltuja, niissä on vamma. Niistä ei tule teidän osaksenne mielisuosio. (3Moos22_25)

Pässi oli tärkeimpiä uhrieläimiä, se kelpasi lähes kaikkiin uhreihin. Pässi ja erityisesti sen sarvet kuvaavat härän tavoin voimaa ja valtaa, vaikkakin härkä on toki kooltaan, voimaltaan ja arvoltaan suurempi. Jos syntiuhrin härkää ja vikauhrin pässiä vertaa toisiinsa, niin siitakin huomaa, että perisyntyisyys on Herran edessä se pääsynti, jonka sovittaminen vaati kaikkein arvokkaimman uhrin.

Vikauhrieläimen piti olla kuohitsematon, virheetön jäära. Se saarnaa Herramme täydellisen synnittömyyden lisäksi myös hänen "jääräpäistä" sitoutumistaan Messiaan tehtävän ja Isän tahdon täyttämiseen myös suuren ahdistuksen alla.

39 Hän meni vähän edemmäksi, lankesi kasvoilleen ja rukoili sanoen: "Isäni, jos mahdollista on, niin menkään minulta pois tämä malja. Ei kuitenkaan niin kuin minä tahdon vaan niin kuin sinä." (Matt26_39)

42 Taas hän meni pois toisen kerran ja rukoili sanoen: "Isäni, jos tämä malja ei voi mennä minun ohitseni, minun sitä juomattani, niin tapahtukoon sinun tahtosi." (Matt26_42)

44 Hän jätti heidät, meni taas ja rukoili kolmannen kerran ja sanoi samat sanat uudestaan. (Matt26_44)

Herrallamme jos kenellä on myös kyky tuottaa jälkeläisiä:

13 Katso, minä ja lapset, jotka Jumala on minulle antanut! (Hepr02_13)

10 Jos sinä panet hänen sielunsa vikauhriksi, saa hän nähdä jälkeläisiä ja elää kauan, ja Herran tahto toteutuu hänen kauttansa. (Jes53_10)

2.3.2 VAHINGONKORVAUS HERRAA VASTAAN RIKOTTAESSA

Kun joku oli anastanut Herralle pyhitettyä, piti vikauhrieläimen lisäksi antaa hyvitysmaksu, joka oli anastetun omaisuuden arvo, johon oli vielä lisätty viidesosa (3Moos05_16).

Pässin veri tuotti sovituksen synnistä Jumalan edessä. Vaikka kyse olisi ollut pienestäkin rikkomuksesta, piti yhden kuitenkin vuodattaa verensä ja kuolla sen tähden.

22 Ilman verenvuodatusta ei tapahdu anteeksiantamusta. (Hepr09_22)

Jumalan vanhurskaus ja pyhyys vaatii täyden korvauksen ja rangaistuksen, oli sitten kyseessä ihmisten silmissä pieni tai suuri asia.

Oikeudenmukaisuus vaatii myös vahingonkorvauksen. Rikkomuksesta seuraa ensin rangaistus, jonka kanto syyllisen puolesta uhripässi. Mutta sen lisäksi pitää anastettu omaisuus myös korvata. Eihän se riitä, että varas joutuu sakkoihin tai vankilaan rangaistukseksi teoistaan. Hänen on myös maksettava ja korvattava sille, jolta on vääryydellä vieny. Jumalan edessä tapahtuvan synnin sovituksen eli rangaistuksen lisäksi oli siis määrätty 120-prosenttinen hyvitysmaksu papin kautta temppelille maksettavaksi.

Mitä tämä tarkoittaa? Se saarnaa meille Kristuksen työn täydellisyyttä. Hän ei ainoastaan kärsi meidän puolestamme meille kuuluvaa rangaistusta, vaan hän myös kantaa meidät sylissään takaisin Isän kotiin, palauttaa takaisin sieltä pois anastetun omaisuuden. Näin Herra saa omansa jälleen.

Herramme uhriverellä lunastettu ihminen kuuluu Jumalalle, ja pelastettu on tarkoitettu hänen palvelustyöhönsä. Kun Luojalta alun perin paratiisissa anastettiin maan päälle elämään luotu ihminen, saa Isä nyt Vapahtajamme lunastustyön kautta takaisin itse asiassa enemmän (120 %!): uuden hengellisen ihmisen, taivaskansalaisen ja iankaikkisen elämän perillisen. Koko tämän laskun

maksaa Vapahtajamme täydellisen kuuliaisella elämällään ja loppuun asti kärsimykseen antautuvalla ristintyöllään!

R tähän 21.4.2024

2.3.3 VAHINGONKORVAUS LÄHIMMÄISTÄ VASTAAN RIKOTTAESSA

Erilaisia lähimmäisrikoksia luettelevan tekstin keskellä on realistinen ja samalla lohdullinen maininta: "... (tekee väärin missä tahansa asiassa), jossa ihminen helposti rikkoo." (3Moos05_22) Kun löydämme itsemme syntiin langenneen paikalta, meidän on aina muistettava, että juuri siksi Herra on kaiken uhripalveluksen määrännyt ja antanut, jotta nimenomaan lankeamisalttiit ja helposti rikkomuksiin taipuvat saisivat avun.

Lähimmäistä vastaan rikottaessa on säädös sama kuin Herraa vastaan rikottaessa. Yhtäläinen 120-prosenttinen vahingonkorvaus kuuluu myös lähimmäiselle. Tuo korvaus oli annettava ensin, mutta kuitenkin samana päivänä, jolloin vikauhri toimitettiin. Kun lähimmäinen saa takaisin viidesosan enemmän, kuin mitä oli menettänyt, on se omalta osaltaan mahdollistamassa rikoksen tähden rikki menneiden ihmissuhteiden korjaantumista. Herramme sanoo vuorisaarnassaan:

9 Autuaita ovat rauhantekijät, sillä heitä sanotaan Jumalan lapsiksi.
(Matt05_09)

Hyvä Vapahtajamme suokoon, että tällainen runsas vahingonkorvaus saisi lämmittää monet katkeruuden tähden kylmentyneet ihmissuhteet.

Huomattavaa on myös vikauhrin ja vahingonkorvauksen järjestys. Ensin tuli korvata lähimmäiselle (3. Moos. 5:21–24), sitten tuoda Jumalan eteen vikauhrinpääsi (j. 25–26). Lähimmäisiämme vastaan rikottuamme toimintamme tulee olla siis seuraava: Ensin 120-prosenttinen hyvitys eli vahingonkorvaus lähimmäiselle, sitten vikauhri rangaistuksen sovittamiseksi Jumalalle. Jeesus puhuu itse vuorisaarnassaan samasta toimintajärjestyksestä:

Matt. 5:23–24

23 Sen tähden, jos tuot lahjaasi alttarille ja siellä muistat, että veljelläsi on jotakin sinua vastaan, (Matt05_23)

24 jätä lahjasi siihen alttarin eteen, ja käy ensin sopimassa veljesi kanssa. Tule sitten uhraamaan lahjasi." (Matt05_24)

Tämän toimintajärjestyksen kautta Herra suojaa meitä, että emme turvautuisi ns. halpaan armoon eli vetäisi anteeksiantamusta katumattoman synnin päälle. Jumalan edessä saatavalla anteeksiantamuksella emme voi perustella sitä, että

jatkamme lähimmäistemme oikeuksien polkemista. Suhteessa Jumalaan olemme syntien anteeksisaamisen ja pelastuksen asiassa täysin passiivisia: hän tekee kaiken tarvittavan puolestamme. Suhteessa maailmaan ja lähimmäisiimme meidän on oltava aktiivisia ja kannettava itse vastuamme.

Vikauhri saarnaa meille täydellistä anteeksiantamusta Jumalan edessä toisen veren vuotamisen tähden. Jumala auttakoon, että kukaan ei yritä tuoda vikauhriksi muuta kuin Herran kärsivän Palvelijan:

10 – – Jos sinä panet hänen elämänsä vikauhriksi, saa hän nähdä siemenen (so. seurakunnan) ja elää kauan, ja Herran tahto toteutuu hänen kauttansa. (Jes53_10_JM)

6 Minä olen Tie ja Totuus ja Elämä. Ei kukaan tule Isän luokse muutoin kuin minun kauttani. (Joh14_06)

3. POLTTOUHRI

3.1 POLTTOUHRIN JOHDANTO

Polttouhrilaki on ensimmäisenä eri uhrilajeja lueteltaessa (3. Moos. 1:1–17). Lisäsäädöksiä siihen annetaan vielä kuudennessa luvussa (3. Moos. 6:1–6, VT 1933 3. Moos. 6:8–13). Tässä kohtaa on huomautettava luku- ja jaejaosta. KR 1933 seuraa latinankielisen Vulgatan ja sitä seuraavan Biblian jaejakoa, jossa viidennessä luvussa on 19 jaetta, kuudennessa puolestaan 30. Alkuperäisessä heprealaisessa masoreettisessa tekstissä (MT) kuin myös kreikankielisessä Septuagintassa (LXX) viidennessä luvussa on puolestaan 26 jaetta ja kuudennessa 23 jaetta. KR 1992 seuraa tässä perustellusti MT:n ja LXX:n jaejakoa. Niinpä nuo polttouhrilain lisäykset ovat siinä jakeina 3. Moos. 6:1–6.

Hepreaksi polttouhri on "ola", joka tarkoittaa ylöspäin nousemista eli korkeuteen kohoamista. Polttouhrin savu nousi konkreettisesti kohti taivasta, se on kohti Jumalaa. Samalla se kertoo esikuvallisesti meille Herramme astumisesta helatorstaina kirkkauden valtakuntaan. Aabelin ja Kainin uhrien yhteydessä on usein piirretty kuva, jossa Aabelin uhrisavu nousee pystysuoraan ylöspäin (korkeapaine), Kainin uhrisavu matelee maata pitkin (matalapaine). Tämä suoraan kohti taivasta nouseva savu kertoo polttouhrin hepreankielisen nimen luonteen. Golgatan kalliomäellä ristinpuu kohottaa Uhrin suoraan kohti taivasta.

עֹלָה עֹלָה

ola fem. (286x) polttouhri, polttouhrieläin "ylöspäin kohoava"

H2 עלה ala (890/) nousta ylöspäin (juuri)

Syynä polttouhrin ensimmäisenä mainitsemiseen on se, että se oli Israelin kansan elämässä epäilemättä tärkein uhri. Syntisen ja langenneen ihminen oli lähestyttävä Herraa synti- ja vikauhrin kautta, mutta näitä uhreja seurasi aina polttouhri, kuten myös kaikkia muitakin uhreja. Polttouhri kuului siis kaikkiin uhritoimituksiin. Polttouhri voitiin antaa myös omana erillisenä vapaaehtoisena uhrina.

Polttouhri toimitettiin esipihalla olevalla pronssialttarilla (VT 1933 vaskialttari). Tuli ei saanut tuolla alttarilla koskaan sammua, ei päivällä eikä yöllä. Pronssialttaria kutsuttiinkin polttouhrialttariksi. Polttouhri oli myös kokonaisuhrin, se poltettiin kokonaisuudessaan kaikkine osineen polttouhrialttarilla.

3.2 POLTTOUHRI SAARNAA POJAN OTOLLISUUTTA ISÄLLE

Polttouhrin tuojalle luvataan "että Herran mielisuosio tulisi hänen osaksensa" (3Moos01_03), polttouhri "on oleva otollinen" (3Moos01_04) ja on "suloisesti tuoksuva uhri Herralle" (3Moos01_09). Tällaisia mainintoja ei ole synti- ja vikauhrien kohdalla. Polttouhri onkin saarnaamassa meille Herramme Jeesuksen elämän ja työn mielisuutta Isän edessä. Synti- ja vikauhri kirkastaa meille sitä vihan ja rangaistuksen ankaruutta, minkä Vapahtajamme otti meidän puolestamme ristillä vastaan. Polttouhri taas näyttää meille Pojan elämän ja sovitustyön ihanuuden, suloisuuden, kuuliaisuuden, hyväksytyksi tulemisen ja otollisuuden Isän edessä.

Synti- ja vikauhri oli pakollinen: jos langennut ei sitä uhrannut, hänet oli hävitettävä kansastansa. Jumalan vanhurskaus ja pyhyys ja oikeudenmukaisuus vaativat vääryyden korjaamisen, syyllisen rankaisemisen ja velan maksamisen. Polttouhri sen sijaan on vapaaehtoinen: "Jos joku teistä tahtoo tuoda uhrilahjan Herralle, niin tuokaa..." (3Moos. 1:2) Polttouhri oli vapaaehtoisuhri, ei lain pakottama ja käskemä.

Meidän syntisyytemme sai ansaitsemansa rangaistuksen Golgatan ristillä (synti- ja vikauhri), ne olivat annetut meidän tähdemme. Polttouhrissa tulee sen sijaan esiin se, miten Herramme antoi itsensä alttiiksi nimenomaan Isän edessä. "Isä, Sinun käsiisi Minä annan henkeni". Ja sen sanottuaan Hän antoi henkensä." (Luuk. 23:46) Poika antoi itsensä kokonaan, ruumiineen, sieluineen ja henkineen, Isän käyttöön ja Isän hallintavallan alle. Näin Hän täytti Isän tahdon ja oli "suloiseksi tuoksuksi" Isän edessä. "... (Kristus) antoi itsensä meidän edestämme lahjaksi ja uhriksi, Jumalalle 'suloiseksi tuoksuksi'." (Ef. 5:2) Kristus antoi itsensä vapaaehtoisesti Isälle - Hän on meidän vapaaehtoinen polttouhrimme, joka antaa itsensä uhriksi. "(Kristus) iankaikkisen Hengen kautta uhrasi itsensä

viattomana Jumalalle, puhdistava meidän omantuntomme kuolleista teoista palvelemaan elävää Jumalaa!" (Hebr. 9:14)

Jeesus nimenomaan itse antaa henkensä, eihän sitä kukaan olisi voinutkaan Elämän Ruhtinaalta väkivalloin riistää. "Sentähden Isä Minua rakastaa, koska Minä annan henkeni, että Minä sen jälleen ottaisin. 18. Ei kukaan sitä Minulta ota, vaan Minä annan sen itsestäni. Minulla on valta antaa se, ja Minulla on valta ottaa se jälleen; sen käskyn Minä olen saanut Isältäni." (Joh. 10:17-18)

Herramme olisi voinut kukistaa kiinniottajansa ja ristiinnaulitsijansa yhdellä sanalla, mutta Hän ei tehnyt sitä. Päinvastoin, Hän tietoisesti ja vapaaehtoisesti otti sijaiskärsijän osan, koska Hän rakasti meitä ja halusi tehdä Isän tahdon; Hänen, joka haluaa pelastaa synteihinsä hukkuvan. "Katso, Minä tulen - kirjakääröön on Minusta kirjoitettu - tekemään Sinun tahtosi, Jumala'." (Hebr. 10:7) Poika rakastaa Isää ja haluaa täyttää tämän tahdon. "... että maailma ymmärtäisi Minun rakastavan Isää ja tekevän, niinkuin Isä on Minua käsenyt" (Joh. 14:31). "Sinun tahtosi, Minun Jumalani, Minä teen mielelläni" (Ps. 40:9).

Kristukseen uskossa, kasteessa ja ehtoollisessa liitettyinä mekin olemme otollisia Isän edessä. Kristityt ovat uskon kautta myös 'Kristuksen tuoksu' Jumalalle. "Mutta kiitos olkoon Jumalan, joka aina kuljettaa meitä voittosaatossa Kristuksessa ja meidän kauttamme joka paikassa tuo ilmi hänen tuntemisensa tuoksun! 15. Sillä me olemme Kristuksen tuoksu Jumalalle sekä pelastuvien että kadotukseen joutuvien joukossa: 16. näille tosin kuoleman haju kuolemaksi, mutta noille elämän tuoksu elämäksi." (2Kor. 2:14-16) Ilman Kristusta ihminen on Jumalan edessä vain 'kuoleman haju kuolemaksi'.

Kristukseen kätkeytyä emme ainoastaan saa syntejämme anteeksi, vaan saamme myös sen huomion, huolenpidon, mielisuosion ja rakkauden, minkä kuuliainen Poika saa rakastavalta Isältään. Pyhän Pojan polttouhri kantaa ja ylentää meidät rakastavan Isän syliin. Saamme Jeesuksen omina elää Jumalan rakkauden ympäröiminä (Room. 8:38,39). "Sinun armosi on parempi kuin elämä, minun huuleni ylistäkööt Sinua." (Ps. 63:4)

3.3 POLTTOUHRIN TOIMITTAMINEN

Polttouhrin tuojan piti ensin laskea kätensä uhrattavan eläimen päälle, kuten muissakin eläinuhreissa. Tämä kätten päälle paneminen yhdistää uhraajan ja uhrin - uhri edustaa tämän jälkeen Jumalan edessä uhraajaa itseään. Samasta asiasta puhuu myös UT:ssa kuvattu kätten päälle pano: "Älä ole liian kerkeä panemaan käsiäsi kenenkään päälle, äläkä antaudu osalliseksi muiden synteihin." (1Tim. 5:22) Kohta voidaan myös kääntää "... jotta et antautuisi osalliseksi muiden

synteihin", kuten KR 1992 tehdäänkin (siis antaudutaan osallisiksi muiden synteihin). Käteen päälle paniija ja se, jonka päälle kädet laitetaan, ovat yhtä ja he saavat saman ja yhtäläisen osan Jumala edessä. Me saamme laittaa eli sananmukaisesti tukea (hepr. sāmak) kätemme Jeesuksen päälle ja niin tulla osalliseksi Hänen kuolemastaan ja ylösnousemuksestaan. Samoin Vapahtajamme laittaa kastehetkestä alkaen siunaavat kätensä paimenviran kautta meidän päällemme yhdistäen näin meidät itseensä.

Polttouhriksi piti tuoda virheetön uroseläin, joko nautakarjasta (j. 3) tai pikkukarjasta, so. lampaista tai vuohista (j. 10). Polttouhriksi kelpasivat myös eri kyyhkylajit (j. 14). Vanhassa Bibliassa metsäkyyhkystä nimitettiin toukomettiseksi. Tuo nimi on yhä tuttu kauniista lestadiolaistaustaisesta pääsiäisvirrestä 105. Kyyhkynen on viattomuuden ja puhtauden (Matt. 10:16) ja rakkauden (Kork.v./Laul.1. 1:15, 5:2) symboli. Pyhä Henki on tätä kaikkea (Matt. 3:16), kuin myös tietenkin itse Herramme, lihaan Pyhästä Hengestä ja neitsyt Mariasta syntynyt Pelastajamme. Kyyhkynen liittyy myös Jeesuksen syntymään, tuotiinhan Hänen temppeleihin viemisen yhteydessä uhriksi nimenomaan kaksi kyyhkystä (Luuk. 2:24).

Polttouhrieläin piti paloitella ja nylkeä ennen polttamista. Kaikki osat kuitenkin sen jälkeen poltettiin? Miksi tuollainen vaiva, jos kerran kuitenkin kaikki lopulta poltettiin? Tässä esikuvallisesti tutkittiin ja selvitettiin uhrin kelvollisuus - hyvyys, terveys ja puhtaus - myös sisältä nahan alta. Jumala tutkii meidät syvimpiä ajatuksia myöten. Meistä hän ei tinkimätöntä totuutta ja puhdasta rakkautta löydä. Mutta meidän puolestamme polttouhriksi annetusta Kristuksesta Hän ei vääryyttä ja syntiä löydä edes sisältä. Herramme oli täydellinen jokaista ja sanaa pienintä ajatusta myöten. Mitään vääryyttä ei Hänessä ollut. Siksi meidän ainoa toivomme on Hänessä, joka meidän puolestamme on täydellisesti elänyt ja kilvoitellut uskollisesti katkeraan loppuun asti.

Karjaeläimistä otetun polttouhrin veri piti vihmoa ympäriinsä alttarille (3Moos. 1:5,11), uhrattavan linnun veri pusertaa alttarin seinään (j. 15). Tämä kertoo Golgatan rististä, siitä todellisesta Alttarista, joka tahrautui ylt ympäri uhrivereen ja jonka karheaa pintaa pitkin se aina maahan asti valui. Veri mainitaan uhrien yhteydessä kerta toisensa jälkeen, jotta tämä tärkein, Vapahtajamme Veri, ei meiltä unohtuisi.

Polttouhrialttarilla piti palaa tuli yötä päivää, se ei saanut koskaan sammua (3Moos. 6:12-13 / 6:5-6). Se kertoo meille Herramme valveillaolosta kaikkina vuorokaudenaikoina ja hetkinä (Ps. 121:3). Hänen silmänsä tarkkaavat jatkuvasti vanhurskaita, so. niitä, jotka ovat Vanhurskaan Pojan omia (Ps. 34:16). Sammumaton tuli tarkoittaa myös Herramme keskeytymätöntä rukousta meidän puolestamme (Room. 8:27,34). Herramme itse sytytti taivaasta tuon tulen

polttouhrialttarille (3Moos. 9:24), eivätkä papit saaneet sen jälkeen sitä sammuttaa tai päästää sammumaan. Tuli kuvaa myös Pyhää Henkeä (Ap.t. 2:3).

Herran taivaasta lähettämästä tulesta puhutaan Raamatussa monessa kohtaa. Kestävän rukouksen kautta tulevasta herätyksen Hengestä kertoo myös Herramme omat sanat: "Tulta minä olen tullut heittämään maan päälle; ja kuinka minä tahtoisinkaan, että se jo olisi syttynyt!" (Luuk. 12:49)